

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se upravnica ne odziva.

50 tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 svč.); vsa Trsta pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnica in javne zahvale domaći oglašit. se računajo po pogodbi.

Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnika. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvu, in sprejemanje inšertov v ulici Molin placu št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Nekoliko polemike povodom „Celja“ o slovenski politiki.

I.

V praški „Politiki“ od 9. aprila 1902 (večerno izdanje) čitamo nastopni polemiki članek, naperjen proti „Slovenskemu Narodu“:

»Kako daleč more zavesti strankarska zagriženost, priča najnovejša dovršitev „Slov. Naroda“ v celjskem vprašanju. Hoté pobiti argument „Edinosti“, da so s razni češki listi izrekli proti vsakemu kompromisu, trdi „Slov. Narod“, da ti listi vidijo v celjskem vprašanju le čisto politično in ne kulturno stvar, ker žele, da se obnovi prejšnja desnica. Slovenci naj bi vse rizikovali, da se obnovi ista prejšnja desnica, ki jim ni nič koristila. To da je nevarna igra in za Slovence da je bolje, ako se zadovolji z dvema popolnima gimnazijama v Mariboru in Žaleu, mesto da vse štajersko srednje šolstvo stavlja na eno karto.

Če torej slovanski poslanci kakor en mož glasujejo za kako šolo Slovencev, morajo v plačilo za to od enega slovenskih glasil v sprejemati očitjanje, da njim ni bilo za to šolo, ampak le za čin političnega gospodstva željnosti. Tako se govori o istih Čehih in Poljaki, katerih bratska gorečnost se kaže že v dejstvu, da sta njihova kluba, najmočnejša v parlamentu, tako polnoštevilno prišla na glasovanje, da od teh dveh klubov ni prišel na glasovanje le po eden, absolutno zadržan član, dočim se je težko botalani poljski poslanci dr. Kozłowski dal nesti v zbornično dvorano, da se je mogel udeležiti glasovanja.

Po žalostnem naziranju „Slov. Naroda“ pa ni nikakor storil tega iz ljubezni do slovenskega bratskega naroda, ampak le iz politične spekulacije, da bi se obnovila desnica! Da pa poljski voditelji in poljsko novinstvo, Čehi pa še posebno, ne mislijo na to, to ne zadržuje „Slov. Naroda“ nikakor v njegovi gouvemementalno-nemški poslušnosti. — Tudi onih 21 radikalno opozicijskih Čehov, Poljakov in Malorusov, ki obnovljenje prejšnje desnice načelno odklanjajo, niso nastopili proti Stürgkhovi resoluciji iz interesa za kakov slovanski učni zavod, ampak le radi tega, da pripomorejo do — obnovljenja prejšnje desnice!! Ob tem govori „Slov. Narod“ o nekem nadomestilu, ako se odpovemo Celju, v osnovi dveh popolnih gimnazijev izključno slovenskim učnim jezi-

kom, kakor o stvari, ki jo ima že v žepu, da si v resnici ponuja le goloba — na oer-kvenem stolpu.

Nemške stranke izjavljajo večinoma, da je »koncesija«, obsežna v resoluciji Stürgkhovi gledé samostojnega nemško-slovenskega nižjega gimnazija v Mariboru (mesto že obstoječih paralelnih razredov), sedaj zapala; da bi pa morda koncedirali še več, to je absolutno izključeno. In čegav glas da bo odločilen na »kompromisnih pogajanjih«, dokazuje dejstvo, da ministerki predsednik ni zapričel s pogajanj z drom. Tavčarjem, ampak z grofom Stürgkhom in drom. Derschatto. To sta najnovejša patrona slovenskega naroda; ona dva sta sicer dne 21. m. m. glasovala proti Slovincem, in poslednji hoče celó poseči vmes z obstrukcijo, ako bi hotela vlada registrirati to glasovanje: ali kaj je na tem!!

Oba sta izrečna nasprotnika obnovljenju stare desnice in na tej podlagi pozivljajo gospodje Tavčar, Stürgkh in Derschatta na odgovor tiste slovenske stranke, ki so glasovale za Slovence, da se opravičijo radi politične sebičnosti! Ali ni to naravnost krvav zasmech na prizadevanja slovanskih narodov za povzdigo in spopolnjenje svojega šolstva? *

Zakaj smo ponatili ravno ta izvajanja kakor uvod tem-le člankom? Saj je razvidno že iz naslova, da nam ni namen pisati polemike ravno in le proti „Slovenskemu Narodu“ in radi celjskega vprašanja! In res nam je namea povsem drugi. Povodom celjskega vprašanja hočemo nekoliko razvijati svoje nazore o slovenski politiki! „Slovenski narod“ in „Soča“ sta v svojih polemikah — v opravičevanje (ne v opravičenje) znanega kompromisnega predloga — razgrnila to vprašanje in nas s tem moralno prisilila, da tudi mi rečemo svojo o predmetu, ki zaslučuje vso pažnjo od strani slovenske javnosti, ker je res življensko vprašanje. Izvajanja obeh glasil se stekajo v trditev, da treba slovensko politiko nekako obnoviti, rekli bi, modernizirati v zmišlu zdravega oportunitizma in egoizma, da moramo torej Slovenci postati bolj praktični politiki.

Ali v metodi, v načinu, v manieri, sti obe rečeni in soglašujoči glasili bili različni. Dočim moramo lojalno pripoznati, da se je „Sl. Narod“, izlasti v člankih teh zadnjih dni, trudil, da z resnimi argumenti, mirno in brez žaljenj drugače mislečih opraviči svoje stališče v

celjskem vprašanju, nam je pa »Soča« govornila v tistem znanem tonu, ki je bil lasten učiteljem stare dobe, ko so učencem a-b-c utepali v glavo » — palico v roki!

Ne torej, da bi začeli novo polemiko radi celjskega vprašanja, ampak gornja izvajanja v „Politiki“ smo ponatili zato, ker nam dajejo izboren substrat za to pravdo našo izlasti se »Soča« ob vprašanju: kakova bodi slovenska politika, da bo res — slovenska?!

Politični pregled.

V Trstu, 15. aprila 1902.

Državni zbor. — Zbornica poslancev. — Mej došlimi spisi včerajšnje seje je tudi interpelacija posl. Spinčiča in tovarišev na ministerskega predsednika kakor voditelja notranjih poslov glede sestave volilne liste za občinsko v Čresu, potem druga interpelacija istih poslancev na naučnega ministra glede uvedanja hrvaščine kakor obligatnega predmeta v navtične šole v Istri, potem glede ustanovitve nadaljevalnih obrtnih in strokovnih šol v Istri in glede uvedanja slovenščine in hrvaščine v državno obrtno šolo v Trstu.

Zbornica je nadaljevala potem razpravo o naslovu »Ljudske šole« v proračunu naučnega ministerstva.

Krščansko socijalni posl. Gessmann je polemiziral z izvajanjem socijalističnega posl. Seitzza. Govornik je trdil, da delavski stan ni ravno izključen iz srednjih in visokih šol, priznal pa je, da se v Avstriji premalo stori za ljudsko šolstvo! Govornik je trdil tudi, da so celó v najliberalnejših nemških državah strožje disciplinarne odredbe za učitelje, nego v naši državi. Dr. Gessmann je oporekal Seitzzevi trditvi o klerikaliziranju ljudskih šol in je s tem provzročil burne proteste od strani socijalističnih poslancev.

Naučni minister pl. Hartel je izjavil, da je vedno cenil zasluge učiteljstva, katerega večina zvesto in častno izvršuje svoje dolžnosti kljub neugodnim materialnim in moralnim razmerjem, s katerimi se mora boriti. Pripomnil je, da plače učiteljev spadajo v kompetenco dežel, katere da morajo prenašati velike žrtve radi šolstva.

Glede zahtevane spremembe ljudskošolskega zakona, je omenjal govornik, da take spremembe sedaj nihče resno ne zahteva ter da bi bil sedaj tudi najneprimernejši čas, za to,

»Molči, nališpana megéra!« je zakričal starec besno stiskaje Klarino roko, kakor v železju. »Da, ti! Oh! Ti me smatraš izkipeлим starim paglavcem, ki niso v stanu pogoditi hinavstva, ali ko sem brez spanja polegoval v postelji ter zrl v ta črni, nemilostljivi mrak, tedaj so se mi razpletovale misli kakor tanjke pajčkovine, tedaj se mi je razjasnilo med očesima in sem spoznal resnico. To je tvoje delo, tvoja spletká, tvoje hinavstvo. Ukloniti si hotela mladeniča, a sedaj mu pada kaplja za kapljo rudeče mu mlade krvi kakor prokletstvo na tvojo glavo ali tudi kaplja za kapljo kakor strup v čašo tega mladega, nežnega življenja. A to se imenuje — mati! Ali si res nosila to dete, pod srcem, ali ti je bilo podtakneno ter si mu huja od tigra?«

»Dobranic! Dobranic!« je škripala žena plamtečih oči.

Sedaj je vstopil Evgen z zdravnikom. Oba sta se premagala v mirno vedenje. Doktor je potipal deklici srčno žilo, stavil uho na srce in rekel:

»Kisa.«

Donesli so mu ga. Stavil ga je deklici

ker za tako reformo bi trebalo največje mirnosti in objektivnosti.

Minister je zaključil z željo, naj bi se ljudska šola vsaj za nekaj časa pustila na miru od raznih političnih strank, da bi se mogla mirno razvijati tako dolgo, dokler pride primeren čas za veliko in radikalno šolsko reformo.

Francozsko ruska zveza. Ker so bili nekateri francoski listi trdili, češ, da je Rusija le zato v zvezi z Francijo, da jo more finančno izkoriščati in da more pleniti francoske žepce, se je oglašil »Journal de St. Peterburg« v daljšem članku proti takemu grdemu podtikanju. Članek v petrogradskem listu završuje: »V obče se moramo v svojih odnosih do Francije toliko mi kolikor Francije z vsemi močmi izogibati temu, da bi politične interese zamešavali z onimi na finančnem in gospodarskem polju. Tudi nam je v neposredno dolžnost, nam in našim pravim prijateljem v Franciji, da storimo konec poskusom, ki se delajo v zadnji čas, da bi napravili tako zmešnjavo. Zato moramo z živahnim zadovoljstvom vsprejeti vspeh našega zadnjega posojila, a ne samo mi in vsi pravi pristaši naše zveze, ampak tudi vsi oni, katerim je mir Evrope na srcu. Ta vspeh je dokazal, da naše prijateljstvo do Francije dopušča izborne odnose do drugih evropskih vlasti in je dokazal na povsem jasnem način absolutno zaupanje Evrope v miroljubno in racionalno in trdno politiko Rusije in v neporušno stanje ruskih financ.

Ta vspeh mora odstraniti vsako vznemirjenje francoskih publicistov glede popolne varnosti naloženih kapitalov njihovih rojakov in podati neoporečen dokaz, da mejnarodna zveza, ki je sedaj v podlago političnemu ravnotežju v Evropi, ne sloni na denarnih računih in ozirih finančijelne vrste.

Splošna stavka v Belgiji. Župan bruseljski je pooblastil socijalističnega poslanca Vanderweldeja, da sme kjersibodi propagirati splošno stavko. — Vesti, ki prihajajo iz vseh mest v Belgiji, poročajo, kako stavka zavzema vedno ogromnejše dimenzije. — »Peuple« poroča, da stopi v stavko 125.000 rudarjev, 50.000 metalurških delavcev in 20.000 delavcev iz steklarn. — Kljub velikemu številu stavkajočih pa se zadnje dni — glasom zadnjih poročil — mir ni kalil, kar dokazuje, da je nastalo nekako streznenje med masami. Seveda v takih slučajih se ne more zanealljivo prorokovati niti za eno uro

pod nos. Srce je začelo močnejše biti. Lucija se je stresla dva-trikrat slednjič je odprla oči začudeno pogledala okolo sebe.

»Kaj vam je?« je rekla slabim glasom, »kaj me gledate tako čudno? A čemu je tu gospod doktor? Saj nisem bolna! Uh, alisem imela strašne sanje! Sanjalo se mi je, da mi je Vladimir umrl, videla sem, kako krvav, mrtev leži na zemlji. Strašno mi je bilo, hotela sem, da umrem tudi jaz. Kvala Bogu da so bile sanje!« se je nasmehnila blago.

Nikdo jej ni odgovoril, ali deklica je ostro pogledala očeta in Evgena ter rekla:

»No, recite, recite, da so bile sanje!«

Sedaj je obrnila oko na tla. Tu so ležale zmečkane novine. Deklica je zadržala, planila v vis, se zaletela k novinam, zgrabila list, pogledala, zakričala, vrgla list od sebe, zgrabila se za glavo in zaupila iz dna srca svojega:

»Ne, ne, ne! Niso sanje, niso sanje! Resnica! Gorje! Bog! Vladimir, moj Vladimir, mrtev! Ubili so ga, ubili srce moje!«

Zdravnik je priskočil, da pridrži deklico, ki se je zgrudila v njegovo naročje.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski epikal Avgust Šenoa, prevel M. C. I. A. IV.

Vse to je govorila Klara z nekim brezbriznim hladnim glasom, motajoča se okolo Lucije, ali tako, kakor da si je po izgledu kake igralke priučila vse to. Evgen je stal nekaj časa nem in je običal z očesom na tej brezčutni, pomodni komedijasi, očesom največega preziranja; za tem je poletel k vratom, ali ravno ko jih je odpiral, se je pojavil na pragu gospod Dobranic. Strašno se je spreminil v obrazu.

»Kaj je?« je vprašal drhtečim glasom, »Lucija ve — — «

»Ve, ve!« je potrdil Evgen z glavo.

»Pustite me!« je rekel stari, podavši se čvrstim korakom naprej, odrinil Klaro od deklice s silo ter je pokleknil pred hčer. Potrt od težke žalosti je spustil sivo glavo v dekličino krilo ter vskliknil jokaje s:

Oh, Lucija! Edino zaupanje moje! Lucija, mila hči moja! Kaj sva zakrivila Bogu, da

njegova roka tako težko pada na tvojo, na mojo glavo?!

Grenko ihtenje starčeve se je dušilo v dekličinem krilu.

»Ali Dobranic, prosim te, kaj jokaš tu kakor malo dete! Ali te ni sram?« je rekla Klara, ko je bil Evgen odšel po zdravniku, »saj ti hči ni umrla!«

Dobranic je privzdignil glavo ter je veliko svoje oko uprl v Klaro. Potem je skočil po konci, zagrabil ženo za roko in iztisnil škripaje:

»Hči mi ni umrla, da! Ali huje je, nego da mi je umrla. Veš li ti, kaj pomenja to: srce, ti hudi demon mojega življenja, kaj pomenja življubeče srce? Ah!« — je dodal krohota se, »tebe vprašujem za srce, tebe, ki nisi nikdar imela srca, tebe, ki si me s prvim poljubom prevarila. Veš li ti, da se ta deklica, tvoja kri, prebudi iz obupnega spanja v najstrašnejše muke? A kdo jej je zadal vse te strašne boli, kdo jej je iztisnil te krvave solze, kdo jej je pogazil to bujno, iskreno srce? Ti — ti! Njena mati, ki je hotela biti njena rufijanka.«

»Dobranic! Dobranic! Ali si znorel!«

naprej, ker o takih prilikah — ko je ves
vzduh nasičen elektriciteto — more najmanjša
stvar zopet vznemiriti mase ter povzročiti
med njimi še silnejše vrenje, nego je bilo
zadnje dni minolega tedna. Vsakako pa bi
bilo soditi po sedanjem relativnem miru, da
se je socijalističnim voditeljem posrečilo, da
so vodstvo mas zopet dobili v svoje roke.

Vojna v južni Afriki. O mirovni
pogajanjih ni možno še vedno izvedeti nič
pozitivnega in so vse vesti, ki jih prinašajo
o tem angleški listi, zgolj ugibanja, na ka-
tera se ni mogoče zanašati. Čudno se nam
pa vidi vsakakor, da se sedaj vsi najboljši
burski poveljniki nahajajo v Pretoriji, med
tem ko se vojna še vedno nadaljuje! Mi vsaj
bi sodili po svojem priprostem razumu, da
bi bolje bilo, ako bi bili na svojem mestu na
bojnem polju, ker med tem časom, ko se oni
v Pretoriji pogajajo z Angleži, moglo bi se
njihovim četam prigraditi kaj prav neljubega.
Da-li ni to morda angleška zvijača, da so z
vabljenimi ponudbami burske poveljnike iz-
vabili v Pretorijo, kjer jih bodo skušali zadr-
žati tako dolgo, dokler ne dobijo zopet
premoči na bojišču?!

Lord Kitchener poroča zopet o nekate-
rih bitkah, ki so se bile te dni in ki so iz-
pale deloma ugodno, deloma neugodno za
Angleže. Veselo znamenje je pa vendar to, da
so Buri večkrat napadli, nego so bili na-
padeni.

Tržaške vesti.

Umrl je v Komizi, v Dalmaciji, oče
uglednemu zdravniku obeh naših podpornih
društev, dru. Josipu Martinisu, posestnik
gospod Frane Martinisa. Naše iskreno
sožalje.

V tržaški škofiji. Pod tem naslovom pri-
občuje reški »Novi list« uvođen članek ozi-
rom na imenovanje novega škofa tržaškega.
Tu naj sledi nekoliko markantnih odstavkov
iz tega članka.

»Sedaj je Avstrija odredila — pravi
»Novi list« — tako-le: škofom je imenovan
Nemeč, ki je živel v Rimu, ki je velik
priatelj Italijanov, govori izvrstno
italijanski jezik in je nasproti italijanskim
aspiracijam jako konicilijanten. Njemu bo pri-
dodeljen adlatus, škofjski vikar, po narod-
nosti Slovan, po čustvovanju pa — italijanaš.
In tako bi imeli biti vsi zadovoljni! Panger-
mani, ki so sledili v Trstu, v tem težišču
nemške politike, dobili škofa Nemeč! —
Italijani, katerim je novi škof dober prijatelj,
a namestnik mu tudi zvest somišljenik! Slo-
vani pa, čeprav škof ne bo znal jezika ve-
čine prebivalstva, ker bo škofov namestnik
domače dete, sin slovenske krvi, ki bo go-
voril slovenski! Tako bo volk sit in koza
cela!«

»Ali — nadaljuje — dogodilo se je
ravno nasprotno tem računam: v resnici ni
zadovoljen nikdo! Ali avstrijska diplomacija se
v kaosu svojih narodnih sporov drži tega, da
mala nezadovoljstva predstavljajo veliko za-
dovoljstvo!«

Na to pravi reški list, da tržaškim
Slovanom se ni ozirati na splošne interese,
svoje in svojih sovražnikov, ampak skrbeti
jim je, da na cerkvenem polju očuvajo svoje
posebne slovenske interese! Malo pa malo so
prišli do prepričanja, da ničesar ne dosežejo
za obrambo teh interesov, dokler se bodo dr-
žali latinskih obredov in latinske cerkve,
marveč se jim bo vedno boriti z vsakojakimi
intrigami in brezskopnostmi, ki spravljajo v
nevarnost njihov narodni obstanek. To je že
stara borba od vekov, še od onih časov, ko
sta slovenska apostola Ciril in Metodij pre-
trpela toliko preganjanja... Preidši na unijo,
ostanejo tržaški Slovani istotako sinovi kato-
liške cerkve, kakor so bili do sedaj. Pač pa
ne bodo več izpostavljeni raznim napadom in
jim bo osigurana narodni jezik v cerkvi.

Biskup Drochobeecki je bil lani — iz-
vaja dalje »Novi list« — v škofiji tržaški.
Na temelju tega, kar je sam čul, je sestavil
poročilo v Rim, ali na to poročilo do danes
še ni odgovora. V Vatikanu se boje dotak-
niti se tega vprašanja. Ali ne delajo dobrega,
ni sebi, ni verski stvari. Veliko bolje bi bilo,
da bi opravičenim željam prišli nasproti, ako
ne radi družega, že radi tega, da prepre-
čijo kako huje iznenadjenje. — Prehod na unijo
ne bi niti najmanj oškodoval katoliške cerkve.
Unijatske župnije v Trstu in Istri bi vsevale
najbujnejše, ker bi se poleg verskega žara
negoval tudi narodni. »Tržaški Slovani so
započeli to akcijo. Na njih je sedaj, da ne
popuste. A da bo njih

delovanje spremljano — tako zaključuje
»Novi list« — od živih simpatij vseh narod-
nih ljudij, tega ne treba zatirati še po-
sebeje.

Unijatska maša v Rojanu. V nedeljo
je bila torej v Rojanu — kakor smo bili
naznanili — slovesna sv. maša po unijat-
skem obredu.

Da-si se ta slovesna služba božja ni
vršila v našem jeziku, ampak v grškem,
vendar pozdravljamo ta dogodek odkritim za-
došenjem. In sicer iz dveh razlogov.

V prvo smo dobili dokaz, da je naše
ljudstvo že popolnoma zrelo za odrešenje.
Zato lahko mirnim okom gledamo na vse
načrte in naklepe, ki jih proti nam snujejo
naši neljubi sosedje.

V drugo pa moramo zadošenjem pov-
darjati, da je pravična stvar sv. Unije pre-
magala samega Jurizza! Odprl je na široko
cerkvena vrata in ob uri, ki je določena za
slovesno italijansko mašo, je pustil darovati
sv. mašo po lepem unijatskem obredu. Sam
Jurizza je torej pritrdil vsem našim dokazom,
da so unijatski obredi ravno tako sveti ka-
kor latinski! Saj sta tako maševala apostola
Andrej in Pavel — saj so jih času primerno
uredili sv. Gregor papež, sv. Janez Zlatousti
in sv. Bazilij menih. Sam Jurizza je torej
pritrdil, da je to ista vera, ista cerkev, isti
zakramenti, isto izveličanje!!

To je pač najbolje priznanje — ker je
došlo od nasprotni strani —, da so naši
Riemanjci na pravi poti.

»Slov. Narod« je izvolil vnovič nazvati
naš list »C. kr. Edinost«! Oprl pa je to
svoje prisojeno nam označenje na fakt, da
priobčujemo mi brzojavna poročila c. kr. ko-
respon denčnega biro-a.

»Slov. Narod« hoče uveriti namreč, da
z isto pravico priobčuje on razna poročila —
tudi o političnih zborovanjih — iz peresa so-
cijalista in Nemeč Linhart, kakor priobču-
jemo mi brzojavna poročila c. k. korespon-
denčnega biro-a. Če se torej mi spodikamo
na sotrudištvu Linhartovem pri »Slovenskem
Narodu«, pa nas more »Slov. Narod« z isto
pravico imenovati »C. k. Edinost«!

No, spoštovana gospoda okolo glasila na-
rodno-napredne stranke: ta analogija, ki jo
hočete uveljaviti, šepa na vseh nogah.

V prvo ne treba ravno, da je človek
novinar po poklicu, da umeje razliko med
poročili v uradništvnem delu lista in med
brzojavkami na zaključku. Kajti poročila so-
trudnika je možno kontrolirati, brzojavnih po-
ročil pa ne!

V drugo so brzojavke korespondenčnega
biro-a v našem listu vidno označene kakor
take s črko B v oklepu.

V tretje porabljam mi vsako priliko,
da izjavljamo, kako ne le da ne soglašamo s
poročili korespondenčnega biro-a, ampak še
napadamo ta biro radi tendencioznosti v
njega poročilih.

V četrto prinašajo vsi listi, brez ozira
na stranko in nje program, poročila tega
biro-a in raznih drugih službenih pisarn iz
drukih držav, ne da bi komu prihajalo na
misel, da bi tem listom hotel podtikati so-
glasje z dotični poročili.

»Slov. Narod« pa ne priobčuje Linhart-
ovih poročil z označenjem, da so Linhartova,
ampak kakor poročila svojega sotrudnika, od
katerega ima pravico zahtevati, da svoja po-
ročila sestavlja v zmislu programa, načel in
tendencije lista!!

Če meni torej »Slov. Narod«, da mu
dejstvo, da mi priobčujemo brzojavna po-
ročila korespondenčnega biro-a, daje pravico
nazivati nas »c. kr. Edinost«, potem pa
imamo mi — na podlagi sotrudištva Lin-
hartovega pri »Slovenskem Narodu« — ti-
sočkrat več pravice, nazivati ta list: socija-
listično in antinacionalistično glasilo!

Neverjetno! Pišejo nam: Sinoči sem
šel v novo luk, da se tam vadim v lovu
ri b; to delam namreč vsikdar, kadar — »ne
znam nemški«!

Sedečemu na pomolu sta se mi pribli-
žala dva »patrijota« iz kraljestva, ki sta me
pozdravila z »buona sera« (dobro večer). Aha,
sem si mislil, sedaj imaš priliko, da si nabe-
reš gradiva za kako mišno notičico! Moža
sta prisela in jaz sem začel prvo v tržaško-
laškem narečju, potem pa, ko sem opazil, da
me moža ne umejeta prav, v pravilni itali-
janščini! Ob vsej svoji dobri volji in ob
vsem svojem znanju italijanščine — nisem
mogel doznati drugega, nego to, da sta moža
Napolitanci, ki ne govorita drugega jezika
nego svoje neumljivo napolitansko narečje!!

To sem napisal v ogledalo tržaški mla-
hončkom, ki se vedno norčujejo iz nas, češ,
da mi Slovenci govorimo vsak tretji mož
drugače slovenščino!

Postavite si to ogledalce pred nos in pa
molčite, vi »veliki« civilizatorji!

(Ali se naš gospod dopisnik čudi temu?
Ali mu niso znani slučajji od nedavno, ko so
na senzacionalnih sodnih razpravah, na ka-
tero so bili pozvani ljudje od severa in juga
Italije, ako so se hoteli sporazumeti, morali —
klicati tolmače!! Zato se lahko mi smejemo,
ako se Italijani rogajo našemu jeziku, češ,
da se ne umejemo med seboj, kajti ravno oni
imajo v tem pogledu največ smeti pred svo-
jim lastnim pragom. Op. ur.).

Koncert »Slov. čitalnice« v Trstu v
soboto dne 12. t. m. je obiskalo mnogošte-
vilno, odlično občinstvo. V posebno velikem
številu je bil zastopan krasni spol. O tem
koncertu hočem na kratko sporočiti, ne da
bi se spuščal v stvarno kritiko, ker mi v to
nedostaje strokovne zmožnosti. Skoraj točno
ob napovedani uri je otvoril koncert dru-
štveni tamburaški zbor s precizno izvedeno
koračnico »Pod hrvatskom zastavo«. To je
bil prvi nastop tega tamburaškega zbora in
reči se mora, da je takoj zadobil velike sim-
patije od strani občinstva. Pa kaj bi tudi
ne! Vesj so imeli poslušalci razun glasbenega
užitka tudi lep pogled na krasno sliko izbra-
nega cveta dražestnih in elegantnih tambu-
rašic. Temu dvojnemu užitku si je dalo
hvaležno občinstvo duška z burnim aplavzom,
ki je sledil koračnici, tako, da je zbor moral
dodati še eno točko. V teku koncerta nasto-
pil je zbor še dvakrat in lepo ubrano
proizvajal Brošovo »Domovino moja« in
Katkičevo »S bogom more«. Videlo se je,
da se je zbor za svoj nastop prav pridno
pripravil in je pri marsikom odpravil pred-
sodke, ki jih je imel od prejšnjih enakih
tamburaških koncertov. Gospodu kapelniku
moram čestitati na lepem vspehu kakor tudi
na tem, da je znal izbrati primeren program,
namreč večinoma narodne pesmi, ki se naj-
bolj prikladajo za tamburice. V Katkičevi
»S bogom more« odlikovala se je kakor
solistinja na braču ljubka in simpatična go-
spica S. Kdor pozna težkoče te solo partije,
ne bo se mogel prečuditi, če mu povemo, da
je gospica šele pred kratkim prevzela to na-
logo. Poklon njeni nadarjenosti ter čast njeni
pridnosti in vstrajnosti!

V moškem četorspevu Foerster-jevem
»Njo« in Mašekovem »Sanja« predstavil se
je občinstvu tako lepo zglašen v skupnosti
tako popolen kvartet, da je bilo že pravo
sladostrastje, slediti krasnim, čistim in pol-
nim zvokom istega. V kvartetu so zastopane
4 znane, dobre moči in torej tudi ni drugače
mogoče, nego da so občinstvo kar elektrizi-
rali s svojim petjem. Upamo, da bomo imeli
v kratkem zopet priliko naslajati se na takem
petju! — G. Pr., star znanec iz čitalniških
koncertov, pokazal se je tudi ta večer
spretnega in simpatičnega peveca. Glas mu
vidno napreduje in Bog mu naj ga še dolgo
časa ohrani tako čvrstega in čistega svojim
bližnjim v zabavo in veselje. G. Pr. je
prednašal Foerster-jevega »Mladega junaka«
in Bendlovo »Pevčevo oporoko«, spretno
spremljan na glasovirju od g. M. — Po pre-
govoru »dulcis in fundo« prehajam sledečji
na violin-solo v Berlöt-vi skladbi »Air varié«.
V tej točki je nastopila, prvič javno, ljubka
gospica S. M., hčerka iz znane rodoljubne
in ugledne družine tržaške. V oigled mali
razburjenosti prvega javnega nastopa, v oči-
gled njeni nežni mladosti, v oigled veliki
vročini, ki je vladala v dvorani in ki pred-
našanju na violini gotovo ni bila prijetna, in
v oigled težki skladbi moramo gospici prav
iz srca čestitati na tako lepem vspehu pr-
vega nastopa. Z napeto radovednostjo čakali
smo te točke ali skoraj nekoliko tesno nam
je bilo pri srečanju v negotovosti, kako da go-
spica izvrši svojo nalogo. Toda, že nje čvrsti
in sigurni nastop na odru prepolnil nam je
vse oblake bojazni in po prvih zvokih vio-
line udali smo se mirno glasbenemu užitku.
Od trenutka do trenutka se je stopnjevala
zadovoljnost poslušalcev in ob krasnem, a
težkem finalu skladbe, kjer je gospica poka-
zala dobro, dovršeno tehnično naobrazbenost na
violini, prepričali smo se, da imamo pred
seboj nadarjeno igralko, ki se sčasoma
razvije v pravo virtuosinjo. Tudi njej kličem
srčen »na svidenje« na kakem drugem kon-
certu! Na klavirju je spremljevala violistinja
a prevdarmom in diskretno njena simpatična
sestrica, gospica A. M.

Po vsoporedu razvila se je živahna svo-

hodna zabava in ob vstrajnem in lepem petju
dičnega kvarteta potekel nam je le prehitro
čas do slovesa. Ako še omenim, da smo le
»pregorko« občutili nedostatek društvenega lo-
kala za take koncerte in potrebo primernej-
ših lokalov v »Narodnem domu«, mislim, da
sem zadostil nalogi poročevalca.

Skoro se bojimo pisati! Kakor hitro
boste čitali v »Edinosti«, da je bila v nedeljo
dne 20. t. m. zopet veselica v Barkovljah,
boste najbrže godrnjali in se jezili, češ: to
je že preveč! Vsako nedeljo veselica! Ali
ne obsojamo prehitro stvari! Upamo in pre-
pričani smo, da, čim resno presodite namen
te veselice, Vam gotovo izgine vsaka sled
nevolje! In vsakdo sklene v srcu: Da!
tudi jaz pojdem v nedeljo na veselico v Bar-
kovlje!

Rojan! O ti blaženi Rojan! Katera vas,
ali bolje rečeno: katero mesto se pri nas
imenuje več nego Rojan? Kdo je še, ki ne
žaluje radi položaja, v katerem se nahajaš?
Komu se ne smiliš? Kdo je, ki bi ne so-
čustvoval s teboj v tvojem trpljenju in v
pogubonosni usodi, ki te tepta vedno in
povsod? Da! ni je vasi v naši okolici, ki bi
bila v tako žalostnem položaju kakor si ti
— Rojan! In nevarnost postaja čim večja.

Priznavamo, da vi slovenski stariši v
Rojanu trpite mnogo, ali vendar nismo mi
toliko v skrbeh radi Vas — mervé radi
vaših otročičev! Kajti vi ste se trdni in za-
čajni, vas ne more več zatreti še tako huda
sila. Toda druga stvar je, ki nam vedno več
greni srce in nas navdaja z vedno večjo
otožnostjo: To so vaši otroci! Ti so, na
kateré se ozirajo naše oči se žalostjo. Ali osta-
nejo ti v bodočnosti zvesti svoji veri in svoji
materji? Tu vprašanje nam zopet in zopet
sili v spomin. Vsakdanja skušnja nas uči,
da, kdor je zatajil svojo mater, zataji navadno
tudi Boga!

Neovržao dejstvo je, da je bodočnost
naših otrok v vedno večji nevarnosti, zato,
ker sta sila in pritisk od strani naših sovra-
znikov čim bolj občutljiva in uporna. In ako
se stariši in drugi zavedni rojaki, torej vsi
skupaj, ne postavimo v bran z enako proti-
silo, potem je gotovo, da so ti otroci v bo-
dočnosti zgubljeni za nas. Nemarnost pa in
brezbrižnost od naše strani bi bila za nas
naravnost pregrešna. Kaj pa! Mi hočemo
pomagati našim otrokom, se hočemo potego-
vati zanje, jih hočemo braniti pred krutim
nasilstvom, jih hočemo spraviti na pravo pot
— jih hočemo rešiti in osrečiti!

Temu vzvišenemu cilju bodi posvečena
vsa naša skrb, vsa naša akcija. Ali ta akcija
potrebuje — denarja. Kakor sploh nobena
veča daljša akcija se tudi ta ne da izvesti
brez sredstev. Zato moramo vedno in nepre-
stano iskati virov za nove pomočke in zato
Vas vabimo vseh — izlasti pa rodoljubne
Rojance — za nedeljo: pritecimo v nedeljo
vsi v Barkovlje, kjer priredi možka podruž-
nica sv. Cirila in Metodija v Rojanu svojo
veselico, na korist zelo potrebnim otroškim
vrtem v Rojanu in na Greti!

Na veselici bosti sodelovali združeni
društvi »Adrija« in »Zarja« ter vojaška godba.
Vspored se priobči v kratkem.

Porotno sodišče. Včeraj zjutraj je za-
pričela razprava proti 55-letnemu poštnemu
uradniku Henriku Zuccoli radi zločina urad-
nega poverjenja in proti njegovemu 21-
letnemu sinu Avreliju Zuccoli, bivšemu ura-
dniku tržaške komercialne banke, radi skrivde
in goljufije.

Predsedoval je svet. Pederzoli, sodnika
sta bila Apollonio in Mosche. Državno pravd-
ništvo je zastopal dr. Minio, branitelja sta
bila dr. Breiter in dr. Filinich.

Iz obtožnice posnemamo sledeče:
Henrik Zuccoli, poštni oficijal, je obdol-
žen, da si je meseca septembra minolega
leta prilastil neko pismo, katero je bilo iz
Exeter na Angležkem doposlano na naslov
W. P. Smith Esq. poste restante v Trstu in
v katerem je bila polovica angleškega ban-
koveca za 5 funtov šterlinov in jeden funt
šterlinov v zlatu; Avreliju Zuccoli pa je ob-
dolžen, da je spravil v promet ono polovico
angleškega bankoveca, katerega si je prilastil
njegov oče ter da je ponaredil nakaznico
4996 kron na tržaško komercialno banko,
katero nakaznico je banka tudi svoječasno
izplačala neki nepoznani ženi.

Obtoženec Henrik Zuccoli je izjavil, da
mu ni ničesar znano, da je na naslov W. P.
Smitha došlo tako pismo ter da mu tudi ni
znano, da je isto pismo izginilo. Oni polo-
vici bankoveca, katero je imel njegov sin, da
on tudi ni ničesar vedel, dokler ni bil sin

radi tega pozvan na policijo. Sin da je ono polovico bankovca kupil od neke nepoznane osebe za 2 gld.

Tudi Avrelj Zuccoli je izjavil, da je popolnoma nedolžen ter da je ono polovico bankovca kupil nekega dne od nekega gledališkega igralca v kavarni »Corso«. Oprekal je tudi trditvi, da je on ponaredil bankovec ter da je svojim kolegom v uradu ukradel gotove svote denarja.

Priča Ivan Visin, blagajnik trž. komercialne banke, je izjavil, da je dne 29. nov. neki gospej izplačal omenjeno ponarejeno nakaznico, misle, da je prava.

Priča Hugo Magrini, čegar podpis je bil na oni nakaznici ponarejen, je izjavil, da je takoj spoznal falsifikacijo svojega podpisa in da se je na Zuccoli-jevi pisalni mizi dobil kos sušilnika, na katerem se je poznal odtis dotičnega ponarejenega podpisa, kakor tudi drug odtis ponarejenega podpisa uradnika Seitnerja, ki je bil tudi na dotični nakaznici.

Priča Hugo Bonazza, uradnik kreditne banke, je izpovedal, da je na uslugo Avrelju Zuccoli poslal londonski banki zgorajomenjeno polovico bankovca ter da londonska banka te polovice ni hotela izplačati, ker se je že prijavil legitimni lastnik druge polovice. Ko je Bonazza vprašal Zuccolija, kaj da mu je storiti, rekel je isti, da povpraša svojega očeta.

Priča Alojzij Seitner je izpovedal, da se je falsifikacija morala dogoditi ali po kakem uradniku komercialne banke, ali pa s pomočjo kakega uradnika. Na predsednikovo vprašanje je izjavila priča, da je v zadnjih letih več uradnikov izstopilo iz banke. Bančni pečat da se ne zapira vedno pod ključem. On da ni imel nikake sumnje na Zuccolija.

Priča Karol Visig (Višič) je izpovedal, da je Zuccoli dne 1. januarja izstopil iz službe na banki vsled nekaterih besed, katere mu je bil rekel ravnatelj. Peter Parisi je naložil Višiču naslednjega dne, naj natančno pregleda sušilnike, katere je rabil Zuccoli. Višič je to izvršil in je našel na enem sušilnikov odtis ponarejenih podpisov na nakaznici. Ta sušilnik je poslal Parisi pozneje preiskovalnemu sodniku. Priča je izjavil tudi, da Zuccoli ni bil prav nič vznemirjen onega dne, ko se je izplačala ponarejena nakaznica. Zuccoli da je bil vreden in neumoren delavec.

Obtožence je trdil, da odrabljenih pivnikov ni pušchal na pisalni mizi, temveč jih je metal na tla, kakor drug odrabljeni papir.

Priča Peter Parisi, prokurator banke, je izjavil, da je bil Zuccoli začetkom v njegovem oddelku, pozneje pa da ga je dal odpraviti v drug oddelk, ker mu — ne ve sicer zakaj — ni preveč zaupal. Izpovedal je, da mu je bilo tudi njemu ukradenih 80 gld.; začetkom pa da je sumil, da je to tatvino zakrivil neki uslužbenec.

Višji poštni oficijal Silvestri je izpovedal, da ne veruje, da bi bil Henrik Zuccoli izmaknil ono pismo, v katerem je bil angleški denar, ker da se je pismo lahko pomela in prišlo v roke kakih drugih oseb. Načelnik urada da se ni nikoli pritoževal radi Zuccolija, ki je že 38 let v poštni službi. Na tozadevna vprašanja je izpovedala priča, da se pisma razdeljujejo z veliko naglico ter da se lahko dogajajo pomote. Ker ni časa, da bi se vsako pismo potipalo, da li je v njem kaj denarja, je nemogoče, da bi bil mogel Zuccoli spoznati vsebino pisma, ako bi mu bilo isto prišlo v roke.

S tem je bilo zasliševanje zaključeno in se je nadaljevanje razprave odložilo za današnji dan.

Drobne vesti. Potopljene ladije: Danes zjutraj ob 3. uri so se trije mornarji z ladjo na par »Auriscina« vrsčali od izvira Brojnice, pod sv. Križem, proti mestu. Ker so pa bili preveč natrkanji, zgubili so menda direkcijsko in so nekoliko pred 4. uro zjutraj z ladjo trčili ob obrežje tako, da se je ladja pogreznila. K sreči je bil tam blizu zasidran finančni parnik, čegar močstvo je trem mornarjem rešilo življenje. — V tako zvani »saketi« (med svetilnikom in pomolom Giuseppina) pa se je včeraj pogreznila ladja »S. Sabba«, ker so jo bili, v svrhu barvanja, preveč nagnili.

Čudno nasilstvo! 17-letna Ida C. iz ulice Solitario izginila je bila v soboto okoli 8. ure in pol zvečer iz svojega stanovanja in ni se povrnila več. Stariši so jo šli še istega večera povsod iskat, a brezuspešno.

Včeraj zjutraj je Idina mati naznanila stvar policiji; popoldne pa jej je prišla neka soseda naznaniti, da je vidila Ido na stari mitnici v družbi z nekim mladeničem. Mati se je takoj napotila tja in je, čim opazila parček, pozvala nekega redarja, naj odvede oba na policijo. Na policiji je uboga slaboumna deklica izpovedala, da jo je mladenič otvel na svoje stanovanje ter jo posilil v navzočnosti svoje ljubice, kar pa je, seveda, malo verjetno. 28-letnega mladeniča, ki je sobni slikar Anton G. iz ulice S. Servolo, so odveli v zapor.

Gluhonem tat. Mizarju Jakobu Skamačinu je bila sinoči, ko je zaspal v kavarni »Montefiore« v ulici Ponte, ukradena iz žepa novčarka s 7 kronami. — Prebudivši se, je kmalu opazil, da mu manjka denar in se spomnil, da je, predno je zaspal, sedel blizu njega neki gluhonemec, kateri pa je medtem izginil iz kavarne. Skamačin je takoj izšel iskat gluhonemca in ga ob 3. uri zjutraj našel na Corsu. Dal ga je aretirati. Ko so ga na policiji preiskali, našli so pri njem res novčarko s 7 kronami in ga odveli v zapor. menuje se Josip F.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 16. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo valedražbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za oivilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: sv. Marija Magd. zgornja 289, oprema v zalogi, jestvine in pohištvo; ulica Squero Nuovo 4, tapetarijska oprema, hišna oprava, bicikl in glasovir; ulica Ss. Martiri 4, hišna oprava; ulica Pasquale Besenghi 14, hišna oprava; ulica Nuova 5, knjige, likeri in stolice; Sv. Marija Magd. zgornja 86, konj; ulica Chiozza 24, hišna oprava; ulica Farneto 11, hišna oprava; ulica Molino a Vapore 1, ponočne omare in ogledale; ulica Salice 9a, hišna oprava; ulica Carintia 13 in Barkovlje 195, hišna oprava, voz in oprema v zalogi.

Vremenski vtisk. Včeraj: toplota ob 7. uri zjutraj 19,8 ob 2. uri popoldne 16,3 C. — Takomer ob 7. uri zjutraj 75,9 — Danes plima ob 0,36 predp. in ob 11.18 p.p.; oseka ob 8.19 predpoludne in ob 6.44 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Grozno umorstvo.** Iz Saleža (občina Zgonik) smo prejeli danes zjutraj: Janez Škerk, udovec 58 let, je danes (14. t. m.) zjutraj ob 8. uri z dolgim nožem večkrat prebodel svojo 25 letno »nevesto« (ženo svojega sina). Vzrok groznemu činu so večni prepiri v hiši.

Vesti iz Kranjske.

× **Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja** v Ljubljani praznuje 25-letnico svojega obstanka. Danes ob 10. uri je bila v stolni cerkvi, slovesna sv. maša, v soboto pa bo proslava 25-letnice v dvorani starega strelišča. Na proslavi bo sočelovala tudi vojaška godba.

× **Samomor.** Odvetniški koncipijent v Ljubljani, dr. Fran Šumer, se je v soboto ustrelil v bližini Zidanega mostu. Tudi o tem dogodku se kaže, kako razdejane so razmere na Kranjskem, tudi o tem slučaju, vidimo, kako ga na Kranjskem ne more biti na vselega in ne žalostnega dogodka, v katerem ne bi si šla glasila obeh strank navskriž. — Dočim »Slov. Narod« hvali »duhoviti humor« in »odkritost« pokojnika, dočim trdi ta list, da je pokojnika vsakdo spoštoval zbog njega »energije«, da se je njega značaj »vsakemu omilil«; dočim podarja »Narod«, da je bilo navdušeno nastopanje pokojnika za svoj rod »redka izjema«, da je imel vsikdar odprte »roke in odprto srce« za svojega bližnjika, in da ga bo pogrešala tudi domovina, pa trdi »Slovenec«, da je bil pokojnik »krokar prvo vrste«, da je v »Narodni kavarini« demonstriral z revolverjem, »razbil električne žarnice« ter »sproti za vsako žarnico z goldinarjem plačal« in da mu je »menda preobila pijska zmedla možgane«.

Bolj temeljito pač ne morete iti navskriž sodb z dveh strani o istem človeku. Absolutno izključeno je, torej da bi bili na obeh straneh govorili stvarnost in ljubezen do resnice.

V slavospevu »Slov. Naroda« ulegne biti kaj pretiranega, vsakako pa bi bilo nekoliko bolj — krščansko, da so se pri »Slovencu« nekoliko bolj držali pravila: De mortuis nil nisi bene.

× **Smešnice v Trstu.** »Slovenski Narod« piše pod tem naslovom: V Trstu imajo prav pogostoma navado, da postanejo neprosto-ovoljno komični. Proizvodi te neprosto-ovoljne komike provzročajo vedno veliko veselja, koder zanje izvedo. — V normalnih razmerah oskrbuje to »Edinost« sama, sedaj pa je našla še pomočnice in pomočnike. Za vspodbudo tem tekmovalkam in tekmovalcem »Brivca« hočemo ponatisniti najnovejšo trž. smešnice, da postanejo pristopne tudi širšim krogom. »Edinost« je v sobotni številki priobčila naslednje iz »krogov narodnega ženstva« jej došlo smešnice. To je lep snop slame, nad katerim se bodo morali smejati še tisti, idealne in konkretne ljubezni do domovine navdani dunajski mladeniči, ki so dotične pisateljice-rodoljubkinje tako razgrelji, da so znesle pred javnost ta obsežni snop najlepše slame!

Dotične dame bi prosili, da dobro prečitajo to sodbo o njih v naprednem glasilu in da si jo vzamejo k sreči. Slovensko javnost pa prosimo, naj prečita gori navedeno izjavo tržaških dam in naj si sama ustvari sodbo, da-li je v tej izjavi res toliko smešnega in — neumnega, da bi opravičilo tako zasmehovanje dam, ki se morejo sklicevati na zasluge za slovensko stvar.

Vesti iz Štajerske.

— **Celje.** V svojem govoru na shodu zaupnih mož je povdarjal poročevalce dr. Dečko med drugim: Samo tri predmete uče na našem gimnaziju v Celju v slovenskem jeziku. To mrvice nam je vrgla ista vlada sama, ki sicer po mačehevski postopa z nami. Ali ta pastorka se je dobro razvijala, tako, da je sam deželni šolski svet konstatiral nje uspešno razvijanje. Dijaki so mirni; tudi celjski Nemci so se že spoprijaznili s tem zavodom... Celje ima največ Slovencev (med mesti na Štajerskem) in je zato najpripravnnej za gimnazij. Upoštevati pa je tudi, da so v Celju največji štajerski denarni instituti in velikanški »Narodni dom«. Celje ne spada v nemško posest, ampak je le mala nemška kolonija, ki se vzdržuje le umetno, z raznimi uradniki. Dočim pa Nmeštvo le umetno životari, se Slovenci na naravni podlagi razvijajo dalje in dalje. Nemški trgovci padajo v konkurz in več njih jih je še blizu konkurza. Iz teh razlogov je kompromis nemožen in nedopusten. Gimnazija ne pustimo iz Celja.

Brzjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 15. (B.) Zbornica poslancev. — Med došlimi spisi je predlog posl. Hortisa in tovarišev za dovoljenje državne subvencije mestni občini tržaški v znesku 21.000.000 K. Ta subvencija naj bi se razdelila na 14 letnih obrokov po 1.500.000 K. Prvi obrok naj se postavi že v proračun za leto 1902.

DUNAJ 15. (B.) Mej došlimi spisi je nadalje interpelacija poslanca Bennatija, tičočja se predpreiskave proti propovedniku P. Colleoni. Interpelantje kažejo na težko razžaljenje italijanske kraljeve hiše po znani propovedi v Vodnjanu ter pravijo, da se je predpreiskava vodila na način, ki je nasproten načelom objektivitete. Interpelantje pravijo, da se agitatorični kler vspodbuja s tem v svojem pogubnem početju ter da vedenje oblasti meče čudno luč na lojalnost med Avstrijo in Italijo. Vprašujejo torej, da-li hoče vlada postaviti jez zlorabljanju altarja in propovednice v agitatorične namene. Na to je zbornica nadaljevala razpravo o ljudskem šolstvu. Prvi govornik, poslanec Hruby je polemiziral proti včerajšnjim izvajanjem naučnega ministra.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 15. (B.) Glasom včeraj priobčene liste o izgubah se je dne 12. t. m. pri Machavie (?) pripetila železniška nesreča, na kateri je 13 angleških vojakov prišlo ob življenje, 13 pa je bilo ranjenih.

LONDON 15. (B.) »Daily Mail« poroča iz Pretorije včerajšnjega dne: Vodilni burski odposlanci imeli so včeraj z višim komisarjem Milnerjem pogovor, katerega se je udeležil tudi lord Kitchener. Kitchener bo nadalje vodil zapričeta pogajanja, Milner pa odpošlje burske predloge kolonijalnemu ministru Chamberlainu.

Imenovanje škofa za tržaško-kopersko škofijo.

DUNAJ 15. (B.) »Wt. Ztg.« objavlja: Njeg. velič. cesar je imenoval rektorja nem-

škega narodnega zavoda Santa Maria de anima Teutonicorum v Rimu, dra. Frana Nagla, tržaško-koperskim škofom.

Nemiri v Belgiji.

BRUSELJ 14. (B.) Glasom doslej došlih sporočil je današnji večer minol mirno tukaj in po provinciji. V tukajšnjem predmestju Anderlecht je bilo veliko socijalistiško zborovanje, na katerem je posl. Vanderwelde, ob hudih napadih na vlado pozival na vstranjanje pri zahtevi po reviziji ustave ter opominjal k miru. Sedaj treba, je rekel govornik, čakati na odgovor vlade. V ta namen naj se v sredo zvečer zbere pred zbornico poslancev velika množica ljudij. Če vlada ostane pri svojem odporu, pa bo započeti boj do skrajnega, s sredstvi upornosti, za revizijo ustave. Po zaključku zborovanja se je podal Vanderwelde v ljudsko hišo, ki je bila obkoljena od meščanske garde, ter je tu pozival zbrane na cesti, naj ostanejo mirni.

BRUSELJ 15. (B.) Glasom vesti v listu »Etoile Belge« je bil sinoči v gradu Laeken pod predsedstvom kralja ministerski svet.

NAMUR 15. (B.) Sinoči so čete socijalistov večkrat prehodile mestne ulice. Redarstvo je zastoj poskušalo razpršiti iste. Na Place des armes napadla je množica redarstvo, o čemer sta bila dva redarja ranjena. Demonstranti so razbili šipe na oknih policijskega poslopja. Slednjič je bila množica vendar odbita in je bilo 12 demonstrantov aretiranih. Pozneje je došlo orožništvo, ki je z nasajenimi bajoneti prepodilo množico v sosednje ulice. Demonstranti so pobili na potu vse ulične svetilke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da

je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih to-

varn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia

(Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago

iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Pozor na ta

užig na

zamašku

!!!

PASTIC... PROTI PREN...

kašlju, grlobolu, hripavosti, katanu, upa-

danju glasu, itd. itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čudovit učinek pri pevolih, govornikih, prepoved-

nikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škafličah v Prendinijevi lekarni

v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah

kakor tudi po celi Evropi.

Škafličica stane 60 stotink.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva

vseh vrst.

TRST

TOVARNA: ZALOGE:

Via Tessa, Piazza Rosario št. 2

vogal, (šolsko poslopje)

Via Limitana in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Iz-

vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIK ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na par obrod

ali železnico franko.

— Dobro jutro! Kam pa kam?
— Grem kupit par čevljev!
— Svetujem Vam, da greste v
ulica Riborgo št. 25 po domače
k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste
obuvala za moške, žensko in otroke.
Isti popravlja male stvari brezplačno
vsakovrstno obuvalo ter sprejema na-
ročbe na debelo in drobno.
Lastnik: Peter Rehar.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 $\frac{1}{2}$ %	30-dnevni odkaz 2 $\frac{1}{2}$ %
30- " " 3 $\frac{1}{2}$ %	3-mesečni " 2 $\frac{1}{2}$ %
	6- " " 2 $\frac{1}{2}$ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
kovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnosc
20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 $\frac{1}{2}$ % na vsako svoto. V napoleonih
brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec
Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomcu
Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 $\frac{1}{2}$ % provizije.
Izkase vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
provizija po jako umestnih pogojih.
Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
italijanske in italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da-
rebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb

Svicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem
veščakom, častnikom
poštini, železniškim
in redarskim urad-
nikom kakor tudi
vsakomur ki rabi
dobro uro, da smo
oprejeni edino raz-
prodajo novoiznaj-
dene originalne genf-
ske 14-karatne re-
mont. ure zlatega-
elektro-plaque, „se-
stav glashütte“. Te
ure imajo protimag-
netične preciziz k

urni stroj so najtlačneje regulirane in preskušene in
dajamo z vsako uro 3-letno pismo jamstvo. Okrov
ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovkov, je
moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo iz-
najdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s
14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu,
in veščaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki
velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi
nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6 mesecih 10.000
dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pisem. Cena
uri za gospode ali dame le 16 kron poština in col-
nina prosti. Vsaki uri je brezplačno pridejam mo-
nitiček od usnja. Krasne in moderne verižice od zla-
tega plave za gospode ali dame (tudi ovrtnižice) po
3 — 5. — in 8. — K. Ako ura ne ugaja, se sprejme
nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpo-
šiljanje po poštne povzetju ali predplačilu.

Naročbe je pošiljati na Razpošiljanje ur
„Chronos Basel (Švica)“. Za pisma v Švico je
staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

OOOOOOOOOOOOOOOO

Izza mnogo let
preskušeno domače
zdravilo

Fran Wilhelm
lekarnarja

c. in kr. dvornega zalagatelja
Neukirchen, spodnje avstrijsko.

Fran Wilhelmov odvajajoči čaj
Zavitak K 2.— Poštni zavitek 15 zavitekov K 24.

Wilhelmov želiščni sok
1 stekl. K 2.50. Poštna pošiljatev 6 stekl. K 10.
C. in kr. priv.

Wilhelmova tekoča maža „Bassorin“
1 škatljica K 2. Poštna pošiljatev 15 kom. K 24.

Wilhelmov obliž
1 škatljica 80 stot. 1 ducat škatljic K 7.—
5 ducatov škatljic K 30.—
Poštne pošiljatev franco zaboj v vse avstro-ogerske
postaje.

Vdoliva se v mnogih lekarnah v znanih originalnih paketih,
kjer jih pa nimajo se pošiljajo.

Frane Martinis

posestnik

je danes v Komiži (Dalmacija) v Gospodu zaspal v starosti
83 let in previden se svetotajstvi za umirajoče.

Globokoužaljeni mu sin dr. Josip in sinaba Viktorija, roj.
Miklaučič, naznanjata v svojem in v imenu vseh sorodnikov to ne-
nadomesljivo izgubo prijateljem in znancem.

TRST, 14. aprila 1902.

Ta objava velja kakor direktno obvestilo.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited

pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih hitro
zdravi ter odpravi na človeškem telesu vse
prirasle izrastke.

Vdoviva se po lekarnah. Po pošti franko 2 lončka
3 K 50 stot.

Lekarnar Thierry (Adolf) Limited v Pregradi pri Rogateu
(Rohitsch-Sauerbrunn.)

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgornjo, na lončku utisnjeno varn. znamko in tvrdko.

MNOŽINA ZAHVAL JE VSAKOMUR NA UPOGLED.

POMADA od LILJANA.

Brez olja in masti! Ne napravi
samo vsako lice nežno in po-
mlajeno, nego tudi belo in
brez peg. Solčne pege
odpravi vsak z upo-
rabo iste. Cena 3
lonč. gl. 1-50;
antiseptično
denar 2 gl.
vred.

ANTIRHEUNIN-MAZILO

proti trganju in zbadanju v ro-
kah. Cena 1 lončič 1 gl.
50 nov. 2 lončiča 2 gl.
4 lončiči gl. 3-20
s postnino vred ako
se denar naprej
pošlje.

ŽIVOTNI BALZAM

„SALVATOR“

On čisti kri, ker je najboljši domači zdravilo za notranje in zunanje bolezni, odstranjuje nečiste
soke ter s tem daljša človeško življenje. On zdravi vse mogoče in stare rane, kakor tudi vse
druge bolezni ki so označene v navodilu pridejanem vsakemu lončiču.

Cena emota 12 steklenič 2 gl. 50 nov., 24 steklenič 4 gl. 50
nov., — 48 steklenič 8 gl. 2 postnino ako se denar naprej
pošlje lekarni

Prof. Dr. Concilije
INJECTIO
VEGETABILE
K. I., II. i III. ter
CAPSULE VEGETABILE
za tajne bolezni

„SALVATOR“
v Varazdinu
(Hrvatsko)
FR. RIEDLA
lekar na k „SALVATORJU“
VARAZDIN (Hrvatsko)

NAJBOLJŠE DOMAČE ZDRAVILO.

G. TÖNNIES

Ljubljana.

7 varna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delalnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele
stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in drugega
pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desčice, parkete,
od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice,
ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno. Reference prve vrste na razpolago.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatev so poš-
tine proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča
Josip Stantič čevl. mojster.

Zalagatelj uradnikov in službencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
priv. avstr. Lloyd.

„Andemo de Franz“

kröma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska . . . liter po 36 kr.
Črna istraka . . . „ 36 „
Istraki refošk . . . „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gor-
kimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov
naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr.,
črna istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem
vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožuhar in izdelovalec kap —

Odlikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za ci-
vilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in
skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke
za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

Amalija vd. Italija

TRST. — ul. Malcanton 4. — TRST.

Velik izbor
pohištva, tapecarij, ogle-
dal in okvirjev po nizkih
cenah.

Ne boji se konkurence!

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega

je edini tovarnar čopičev vseh
vrst in ščetk, nahajajoč se na
tržaškem trgu ter zamore konku-
rirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali
korenin tudi malih. Angleške ščetke za čistiti
obuvala, neprelomljivi ameriški glavniki,
angleške ščetke za zobovje čistiti, specialitete
za parfumiranje angleškega in domačega
izdelka vse po jako znižanih cenah.

Posojila

proti povrnitvi v 7 in pol letih vdobé c. kr.
častništvo, vladni, mestni in železniški urad-
niki ter vdove kakor tudi uradniki podjetij
in privatni uradniki, ki so udje kakega pen-
zijskega zaklada.

Posojila se dajejo proti varščini na ne-
premišne, urednostne listine, renté, vžitke,
zavarovalne police itd.

Obrniti se na Hinko Giberti, ul. Canale 7, I.

Tvrda Schivitz & C. i v Trstu

Inženjerja Živica se priporoča svojim rojakom. Pro-
daja stroje in orodje za kmetijstvo in obrtništvo in
vse dotične predmete najbolj sestave in izdelitve po
najnižjih cenah. Posebno priporoča svoje nepreneh-
ljive stiskalnice za grozdje, tropine in sadje, svoje
dobro znane škropilnice proti peronospori in drugim
sadnim boleznim in mrčesom, brentače „Emerje“, la-
gleje in trdnje od lesenih in železnih. Izdeluje načrte
in tudi izvršuje dela vodovodov, vodnjakov, cest,
mlinov in drugih industrijskih podvz. tj. Popravlja
tudi stroje.

Bogata njena zaloga in pisarna nahaja se na vogl
ulice Ghega in Trgovinske ulice.

Lahoni nas bojkotirajo
Nemci Nemce podpirajo
Slovani mi trpimo.

Velikanski izbor pohištva

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev,
tapecarij vseh vrst, ročnih kovčkov in
velikih kovčkov vseh vrst po načrtih
železniž. Naročbe sprejema za kompletne
sobe toli v mestu koli za odpošiljanje
po železnici ali morju.

Spoustovane slovenske gospodinje!

Zahtevajte pri svojih trgovcih:

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.